

UNIVERSITETI I PRISHTINËS

FAKULTETI I FILOZOFISË

Semestri veror 2017

DEPARTAMENTI I SHKENCËS POLITIKE

Prof. Asoc. Dr. Arben Hajrullahu (arben.hajrullahu@uni-pr.edu)

Asis. Mr.Sc. Lundrim Aliu (lundrim.aliu@uni-pr.edu)

Ligjërata: të hëneve 14:00-15:30, ndryshimet eventuale të orarit do të njoftohen paraprakisht

Ushtrimet: sipas orarit të shpallur

Ora e bisedimeve: Para/pas ligjëratave/ushtrimeve, sipas marrëveshjes dhe përmes postës elektronike

Lënda: Politika Botërore

POLITIKA BOTËRORE PREJ THEMELIMIT TË SHTETIT MODERN DERI MË SOT
Fenomene dhe procese në kontekst të krijimit të shtetit ligjorë dhe proceset integruese në kohën e globalizimit

Objektivat e lëndës

Qëllimi i kësaj lënde është që të ngritë njohuritë e përgjithshme mbi zhvillimet dhe trendet politike në rrafshin global.

Pas një pasqyre hyrëse mbi konceptet dhe teoritë kyçe, origjinën e shtetit modern dhe pas diskutimeve mbi zhvillimet më me rëndësi në rrafshin global gjatë shekullit XX, ne do të fokusohemi në zhvillimet bashkëkohore siç janë fenomenet e konflikteve, (des-)integritit dhe globalizimit.

Me përfundimin e lëndës pjesëmarrësit duhet të kenë njohuri më të thella mbi: teoritë dhe qasjet në studimet e politikës ndërkombëtare; origjinën dhe zhvillimin e shtetit modern; rolin dhe domethënien e fenomeneve si: sovraniteti, konfliktet, (des-)integriti dhe globalizimi në shekullin XXI.

Metodologjia

Ligjërata, diskutime, ushtrime, test.

Për kalimin e provimit me sukses në lëndën Politika Botërore nevojitet:

Angazhim në ligjërata dhe ushtrime*	25 pikë
Recension (rreth 1.000 fjalë, për t'u dorëzuar më së voni deri më 8 maj 2017) Joseph S. Nye, Jr., The Future of Power, New York 2011	25 pikë
Test	50 pikë
Gjithsej	100 pikë

*a) Vijueshmëria e rregullt në ligjërata dhe ushtrime është e obligueshme;

b) Pikët e arritura gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve vlejnë vetëm në afatin e parë në testin përfundimtarë të ofruar pas ligjëratës. Në rast të mospërfshirjes së suksesëshme në ushtrime nota maksimale që do të mund të arrihet në këtë lëndë do të jetë 7 (shtatë).

Notimi:

Përqindja	Nota
Më pak se 50 pikë	5 (pesë) jo kaluese
50 – 59 pikë	6 (gjashtë)
60 – 69 pikë	7 (shtatë)
70 – 79 pikë	8 (tetë)
80 – 89 pikë	9 (nëntë)
90 – 100 pikë	10 (dhjetë)

ME RËNDËSI:

- Në rast të mos përfundimit të detyrave studentët rekomandohen që të mos i nënshtrohen provimit final për deri sa të përfundohen të gjitha detyrat dhe të mbizotërohen temat e lëndës.
- **Më shumë se tri mungesa** gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve **nota** përfundimtare do të **zbritet** automatikisht për një shkallë.
- Të gjitha detyrat e dorëzuara me shkrim duhet të jenë të formatuara siç vijon: Madhësia e shkronjave në tituj 16, nëntituj 14, tekst 12. Hapësira mes rreshtave duhet të jetë 2 ("Double Space"). **Punimet që nuk respektojnë këto rregulla të formatimit nuk do të pranohen!**

Plagjiarizmi:

Të gjitha punimet e dorëzuara duhet të jenë rezultat i punës suaj. Plagjiarizëm konsiderohet kopjimi i punës së bërë nga të tjerët dhe paraqitja e saj si punë e juaja. Çdo rast i plagjiarizmit rezulton automatikisht me notë negative dhe do të pasojnë masa disiplinore që mund të shprien deri te marrja e së drejtës për të qenë student/e në Universitetin e Prishtinës.

PASQYRA BAZË E LËNDËS:

Pjesa I:

Hyrje në zhvillimet politike në rrafshin global; Formimi i shteteve moderne; Konceptet dhe qasjet kyçe në studimin e politikës; Nivelet e analizës; Mendimi politik.

Pjesa II:

Aktorët dhe zhvillimet kyç në politikën botërore; Siguria kombëtare dhe siguria ndërkombëtare; Lufta e Ftohtë; Identitetet dhe konfliktet; Institucionet ndërkombëtare dhe kooperimi; Unioni Evropian dhe Ballkani.

Pjesa III:

Globalizmi; Aktorët shtetërorë dhe aktorët jo shtetërorë; E ardhmja e shteteve dhe e pushtetit, perspektiva dhe sfida në mijëvjeçarin e ri.

PASQYRA E DETAJUAR E LËNDËS:

JAVA	TEMA
I	Njoftim me studentët, modalitetet teknike, qëllimi i lëndës dhe prezantimi i temave
II	Aktorët dhe zhvillimet në politikën botërore: Ideja dhe zhvillimi i shtetit ligjorë. Konceptet dhe qasjet kyçe në studimin e politikës; Nivelet e analizës; Mendimi politik
III	Paraqitje dhe krahasim i sistemeve politike dhe politikave të disa aktorëve më me rëndësi në politikën botërore
IV	Pasqyrë e zhvillimeve ndërkombëtare 1945 - 1989 dhe konfliktet pas Luftës së Dytë Botërore
V	Paraqitje dhe krahasim i disa modeleve të zgjedhura në politikën e sigurisë. Teoria dhe praktika
VI	Ndryshimet e mëdha politike rreth vitit 1989 – „lufta e civilizimeve” apo „fundi i historisë”?
VII	Organizatat Ndërkombëtare. Rritja e rëndësisë së organizatave (ndër-) qeveritare dhe joqeveritare. Funkcionet dhe roli i UE-së
VIII	Globalizimi, shanset dhe sfidat për shtetin ligjorë dhe të drejtat universale të njeriut
IX	Terrorizmi, shtetet e brishta dhe sfidat globale
X	E ardhmja e pushtetit dhe e shteteve kombëtare në shekullin e 21 ^{të} , perspektiva dhe sfidat në mijëvjeçarin e ri
XI	Përmbledhje dhe përsëritje e lëndës
XII	DISKUTIMI FINAL / TESTI

LITERATURA:

- Burimet e shënuara me yllëz (*) janë të përkthyer në gjuhën shqipe dhe shumica e tyre mund të gjinden në libraritë e qytetit
- Burimet e shënuara **me ngjyrë të theksuar** si dhe të gjitha materialet e diskutuara gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve janë lexime bazë për këtë lëndë

-- Ash, Timothy Garton. *Free World: Why a Crisis of the West Reveals the Opportunity of Our Time*. London: Penguin Books, 2005

- *Brzezinski, Zbigniew. *The Choice: Global Domination or Global Leadership*, New York: Basic Books, 2004
- Dinan, Desmond. *Ever Closer Union: An Introduction to European Integration*. 3rd ed. New York: Palgrave, 2005.
- *Fukuyama, Francis. *The End of History and the Last Man*. New York: Free Press, 1992
- *Fukuyama, Francis. ***State-Building: Governance and World Order in the 21st Century*. London: Profile Books, 2005**
- *Goldstein, Joshua. *International Relations*. New York: Longman, 1992 (8th edition 2008)
- Hajrullahu, Arben: *Përmbledhje materialesh dhe artikuj nga lëndët: Politika Botërore; Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian*, Universiteti i Prishtinës, 2005
- Heywood, Andrew. *Global Politics*. London: Palgrave Macmillian, 2011
- *Huntington, Samuel. *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. London: Free Press (Simon & Schuster), 1996, 2002
- *Kagan, Robert. *Of Paradise and Power: America and Europe in the New World Order*, London: Atlantic Books, 2003
- *Kalevi J, Holsti. *The State, War and the State of War*. Cambridge, UK.: Cambridge University Press, 1996
- * **Kegley W. Charles Jr (2009): Politikat Botërore - Tendencat dhe Transformimi, Tiranë**
- Kennedy, Paul. *The Parliament of Man: The United Nations and the Quest for World Government*. London: Penguin Books, 2007
- *Kissinger, Henry. *Diplomacy*. New York: Touchstone Book, 1994
- Lewis, Bernard. *The Crisis of Islam: Holy War and Unholy Terror*. New York: The Modern Library, 2003
- **Nye, Joseph S., Jr., The Future of Power, New York 2011**
- Peterson, John. *Europe and America: The prospects for partnership*. London: Routledge, 2003
- *Partos, Gabriel. *The World that Came in from the Cold: Perspectives from East and West on the Cold War*. London: Royal Institute of International Affairs/BBC World Service, 1993
- Rourke, John T., Boyer, Mark A.: *World Politics*, University of Connecticut, 2000
- *Stiglitz, Joseph. *Globalization and its discontents*. London: Penguin Books, 2002
- Sophie Meunier (2000, July/August). The French Exception. *Foreign Affairs*. Vol 79, No.4.

Ju ftoheni po ashtu që ti shfrytëzoni të gjitha burimet tjera akademike që trajtojnë temat e parapara në këtë lëndë.

Në internet mund të gjeni po ashtu materiale relevante për lëndën. Në vijim disa nga adresat:

- <http://www.psr.keele.ac.uk> (Political Science Resources, by Richard Kimber)
- <http://www.psqonline.org/> (Political Science Quarterly)
- <http://www.cdt.org/> (Centre for Democracy & Technology)
- <http://www.isn.ethz.ch/> (International Security Network, The Center for Security Studies and Conflict Research)
- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html> (CIA World Fact book)
- <http://www.etown.edu/vl/index.html> (Virtual Library of International Affairs Resources)
- www.internationalrelations.net (Companion Website for International Relations)
- <http://www.un.org> (UN homepage)
- <http://www.nato.int> (NATO homepage)
- <http://www.iiss.org> (International Institute for Strategic Studies)

- <http://www.csis.org> (Centre for Strategic and International Studies)
 CSIS Global Strategy Institute web page:
 - <http://csis.org/program/seven-revolutions> (Seven Revolutions)
- <http://europa.eu> (European Union's server)
- <http://www.humansecurityreport.info> (Human Security Report Project)
- <http://www.fpa.org> (Foreign Policy Association)
- <http://www.foreignaffairs.com/> (Foreign Affairs)
- <http://www.lib.utexas.edu/maps/> (Map Collection)
- <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2007/index.htm> (US Department of State, 2007
 Country Reports on Human Rights Practices)
- <http://www.un.org/popin> (United Nations Population Information Network)
- <http://www.ibiblio.org/lunarbin/worldpop> (World Population)
- <http://www.clubofrome.org/> dhe <http://www.clubofrome.org/?p=703> (Club of Rome)

DHE — Ju rekomandoj që të lexoni gazeta/revista kualitative lidhur me zhvillimet politike në botë, si p.sh.:

The Economist	http://www.economist.com
The Guardian	http://www.guardian.co.uk/
The International Herald Tribune	http://www.iht.com
The New York Times	http://www.nytimes.com
The Times	http://www.thetimes.co.uk/
The Washington Post	http://www.washingtonpost.com

Nëse dëshironi të identifikoni lajme nga mediat në një vend te caktuar mund të shikoni në:

My Virtual Reference Desk	http://www.refdesk.com
My Virtual Newspaper	http://www.refdesk.com/paper.html